1849. N°. 14

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 3 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Bij deze Courant wordt voor Geabbonneerden een *Naamlijst der Kiesgeregtigden* gevoegd. Afzonderlijk à 5 Centen te bekomen.

Inwisseling der 25-Cents-stukken.

Wij herinneren het publiek, dat van Maandag 3 December tot en met Zaturdag 15 December de **25-Cents-stukken** bij de HH. Ontvangers worden ingewisseld, en met den 16den December niet meer gangbaar zullen zijn.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 December.

Z. M. heeft bij besluit van 28 November den Hoogleeraar J. van der Hoeven alhier, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de Orde van de Poolster, hem door den Koning van Zweden geschonken.

— Uit het driemaandelijksch berigt omtrent de Maatschappij van Weldadigheid, blijkt dat op den 28sten Julij ll. de Commissie van Toevoorzigt hare eerste vergadering heeft gehouden.

In die vergadering, waarvan de Heer Mr. J. R. Baron van Goltstein tot Voorzitter en de Heer Mr. J. G. A. Clant tot Secretaris werden benoemd, werden de verslagen ter tafel gebragt, en werd besloten de Heeren H. C. van Hall en Mr. C. H. Gockinga te committeren tot eene inspectie der Koloniën, en ter opneming der Rekening de Heeren F. J. van Maanen, Mr. A. Dekett en G. A. Melort.

Voorts is, overeenkomstig de bepaling van het Reglement, dat jaarlijks een derde gedeelte der leden der Commissie van Toevoorzigt zal aftreden, een rooster van aftreding geformeerd.

Voorts werd berigt dat door wijle Mejufvrouw Papenhuizen, te Dordrecht, aan de Maatschappij is geschonken een certificaat 2½ pCt. W. Schuld, groot in kapitaal *f* 1000, terwijl van een' onbekende is ontvangen eene gift van *f* 150, welke gift met gelijke gevoelens van dankbaarheid door de Maatschappij is aanvaard.

De bevolking is in de vorige drie maanden, wederom met 275 personen afgenomen, niet door meerder ontslag dan aankomst, want het getal der nieuw aangekomenen heeft dat der ontslagenen nog met 68 zielen overtroffen, maar door het groot getal sterfgevallen, hetwelk meer dan het dubbel van het gewone heeft bedragen.

Aan de Ommerschans bleef men vrij van de cholera, maar den 1sten Julij brak die aan het 1ste gesticht, dat van kinderen, te Veenhuizen, uit. Drie eigen Geneesheeren, waaronder twee Doctoren, zijn nacht en dag met den grootsten ijver werkzaam geweest, om, met behulp van de Directie, alle hulp te verleenen. De ziekte is met half Augustus geweken. Van de 209 aangetasten, die meest alle zwak en ziekelijk waren, zijn er slechts 54 bezweken. Van de 45 oppassers, meest vrouwelijke, slechts een enkele.

Den 26sten ontstond de ziekte plotseling, aan het 3de Gesticht te Veenhuizen, van Bedelaars, alwaar er tot den 4den Oct. 318 zijn aangetast, waarvan er 171 zijn bezweken. Op den ergsten dag, den 6den September, waarop reeds 63 lijders onder behandeling waren, kwamen er nog 36 bij en stierven er 25. Hoogst loffelijk heeft de Directie, met de Geestelijken en de Geneesheeren, gewedijverd in het aanbrengen van troost en hulp.

Ook aan het 3de Gesticht heeft de ziekte de zwakste gestellen, de meest verwaarloosde ligchamen getroffen. Onder de buitenom wonende arbeiders- en veteranen-huisgezinnen zijn er weinigen aangetast en nog minder van verloren. Even zoo zijn de oppassers, waartoe men de gezondste, beste menschen verkozen had, op zeer weinigen na, alle gezond gebleven, terwijl er slechts een kindje van een der ambtenaren is gestorven.

De sterkte der bevolking was den 7den Julij ll. 11,541 en den 1sten Oct. ll. 11,266.

De winterrogge heeft opgeleverd: van 824 bunders 14,857 mud, 18.03 van het bunder, zijnde 2343 mud minder dan verleden jaar, toen de opbrengst 3.11 mud van het bunder grooter was, welke geringere opbrengst voornamelijk toe te schrijven is aan veelvuldigen regen in den voorzomer. Het graan woog gemiddeld 68 ℔.

Het verbouw van zomergarst heeft opgeleverd van 70 bunders 1786 mud, 25.56 van het bunder, dat mede eene matige opbrengst kan genoemd worden, die evenwel nog verhoogd wordt door de zwaarte van het graan, gemiddeld 60 ℔.

De himalaije-gerst, op 2.64 bunders geteeld, heeft 86.57 mud, dat is tegen 32.79 van het bunder opgeleverd, dat zeer veel is; maar welk graan dan ook meestal op vruchtbaarder grond is geteeld. Dat zaad weegt 72 ℔ het mud en neemt, bij het verbakken tot brood, ruim zoo veel water op als rogge, die echter smakelijker brood geeft. Brood van half rogge en half zulke gerst is niet van gewoon roggebrood te onderkennen.

De haverteelt bragt op van 141 bunders 4863 mud, 34.60 van het bunder, ter zwaarte van 44 ℔ de zwarte voerhaver en van 52 de dikke witte.

De opbrengst der boekweit zal niet zeer aanzienlijk zijn, daar dit gewas *en* van nachtvorst *en* nu ook van te veel regen en wind geleden heeft.

De aardappelziekte heeft zich in Julij wederom vertoond, doch niet zoo hevig en later dan te voren.

Alle soorten hadden bovendien van de nachtvorst geleden. De opbrengst zal ongelijk zijn en waarschijnlijk beloopen: van 538 bunders 85,000 mud, 158 mud van het bunder, dat dan ruim 20,000 mud meer zou zijn dan verleden jaar, ofschoon het nog maar 3/4 is van vroeger oogst.

Het hooi heeft opgeleverd: van 308 bunders 1128 voer.

Men is thans bezig met het zaaijen der winterrogge, dat, met het aardappelrooijen en het afdoen van de boekweitoogst, eene groote drukte geeft, terwijl de handen te Veenhuizen, door vele sterfgevallen en nagelaten overplaatsingen van de Ommerschans, daar niet overvloedig waren. Het ongunstige weder van het begin dezer maand verhoogde nog de bezwaren. Men hoopt dat alles nog op zijn' tijd zal worden afgedaan.

De arbeid aan den turf is geheel ten einde gebragt, zijnde men in al de Koloniën behoorlijk van geheel zelf gemaakten turf, mede voor de katoenspinnerij, ruim voorzien.

De veestapel is in den besten staat gebleven.

De tuinen leveren een' overvloed van groenten op, waarvan veel voor den winter wordt ingemaakt en opgelegd.

De fabriekmatige werkzaamheden zijn en worden geregeld voortgezet.

Aan eigen of zelf benoodigde goederen is geen gebrek; al de ingevoerde verschillende werkzaamheden worden zorgvuldig aangehouden.

De herstelling en verbetering van een' der schutsluizen te Veenhuizen is naar genoegen volbragt, geheel door eigen volk.

Het schoolonderwijs wordt thans voor de oudste dagscholieren, die voor het aardappelenrooijen onmisbaar zijn, opgeschort; doch de avondscholen blijven gezet gehouden worden, even als de kleine kinderen daags geregeld onderwijs ontvangen.

Door de vacature der Predikantsplaats te Steenwijkerwold, en vertrek van den Hulpprediker van Vledder, lijdt de dienst der Protestanten, daar men te Frederiksoord gewoon was alle Zondagavonden, door dien Leeraar, godsdienstig te worden onderwezen, gesticht en getroost. Met verlangen wordt naar een' opvolger uitgezien.

— De Inspecteur-Generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt heeft alle genees- en heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn, zich als Officier van Gezondheid der 3de klasse voor de militaire geneeskundige dienst der landmagt in de West-Indiën te verbinden, verwittigd, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, en, na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem Inspecteur-Generaal, aan zijn bureau te 's Gravenhage, in het locaal des magazijns van geneesmiddelen, Voorhout, Wijk I, N°. 327, behooren aan te melden, met overlegging der bewijzen, in de *Staats Courant* van den 28sten dezer omschreven.

— De Directeur der artillerie-, stapel- en instructie-magazijnen te Delft zal, onder nadere goedkeuring, op den 22sten dezer aanbesteden: 8,000 ℔ bruin tuigleder, 1,200 ℔ bruin pinkenleder, 300 vellen bezaanleder en 100 stuks lamsvachten. De inschrijving zal plaats hebben bij besloten briefjes, in te leveren op het bureau der directie, in de Houttuinen.

— De *'s Gravenh. Nieuwsb.* meldt, dat de inschrijving ten behoeve van den opbouw van een nieuw oude mannen-, vrouwen- en kinderhuis in de residentie, reeds de niet onaanzienlijke som van ruim *f* 47,000 heeft opgebragt.

— Binnen kort zal te 's Hertogenbosch door de Gebr. Muller verkocht wor-

den eene kleine doch uitmuntende verzameling boeken, prachtwerken, enz. nagelaten door Ds. van Pellecom van Kortenhoef. Daaronder is in folio, de *Historia Sancti Johannis Evangelistae*, welke, volgens het eenparig oordeel van desbevoegden, in de werkplaats van den uitvinder der boekdrukkunst vervaardigd, en, gelijk alle gedenkstukken van de eerste beginselen der boekdrukkunst, uiterst zeldzaam en van hooge waarde is. Bovenal echter munt daarbij uit het keurige exemplaar van Bilderdijks werken, dat welligt het compleetste is, hetwelk immer ten verkoope is aangeboden. Een fraaije gouden ring met haar van Bilderdijk, zijne buste en zes verschillende portretten, verhoogen niet weinig de waarde van dit nommer. Eindelijk treft men op den catalogus eenige historie-penningen en noodmunten aan, onder welke enkele zelden voorkomen.

's GRAVENHAGE, 1 December.

Bij besluit van den 26sten dezer heeft Z. M. de onlangs onder de benaming van *Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst* opgerigte vereeniging als zedelijk ligchaam erkend.

— Bij Koninklijk besluit van den 27sten dezer zijn tot leden der Staatscommissie tot onderzoek der koloniale rekening over 1848 benoemd, de Heeren: H. van Beeck Vollenhoven en M. A. F. H. Hoffman, leden van de Eerste Kamer; E. C. U. van Doorn en Mr. A. J. Duymaer van Twist, leden van de Tweede Kamer; Mr. R. Baron van Breugel en Jhr. M. H. L. Wichers, leden van den Raad van State; G. S. G. Baron van Fridagh en J. P. van Mansvelt, leden van de Algemeene Rekenkamer; en tot Secretaris dier Commissie de Heer A. L. Weddik, waarnemend Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Koloniën.

— Z. M. heeft Graaf L. van Bijlandt vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de orde van St. Olaf, hem door den Koning van Zweden vereerd.

— Reeds houdt de Regering zich bezig met het beantwoorden der in de Afdeelingen gemaakte bedenkingen ten aanzien der begrootings-ontwerpen, welke antwoorden eerlang van Regeringswege bij de Kamer worden te gemoet gezien.

— Woensdag avond is in deze residentie aangekomen en aan het Hôtel La Grande Cour Imperiale afgestapt, de Gen.-Majoor C. W. J. Storm de Grave, bij 's Konings besluit van 17 Nov. benoemd tot Gen.-Majoor en Kommandant der reserve brigade, belast met de functien van Gouverneur der residentie en van Provincialen Kommandant van Zuid-Holland.

— Gisteren avond had alhier in den Koninklijken schouwburg het vroeger aangekondigde groot concert of zangersfeest, ten voordeele der armen, plaats. Het werd gegeven door de Liedertafels *Caecilia*, *Helikon* en *Euphonia*, alhier, alsmede die van Rotterdam, Leyden, Schiedam en Delft, benevens door het muziekkorps van het regement grenadiers en jagers. Het vocaal gedeelte stond onder directie van den Heer Renaud, het instrumentale onder die van den Heer Dunkler. Het tooneel was behangen met de banieren der verschillende Liedertafels. Al de uitgevoerde stukken voldeden het buitengewoon talrijk publiek in ruime mate. Ook H. M. onze geëerbiedigde Koningin vereerde dit concert met Hare tegenwoordigheid. De Ouverture *der Freischütz* van *Weber* (nieuw gearrangeerd voor militaire muziek, door den Heer Kapelmeester Dunkler), opende het feest. Hierop volgden verschillende koren en zangen van beroemde meesters, met en zonder accompagnement. Daaronder muntten er twee zeer uit, die door den Directeur, den Heer P. G. Renaud, Wz., gecomponeerd waren. Het eene was eene *Choraal*, op de melodie: *Ein feste Burg ist unser Gott.* Het andere was een *krijgszang*, op de woorden van G. Faber. Beide stukken werden bijzonder toegejuicht.

De tweede afdeeling werd geopend door eene groote fantaisie concertante, op motiven der opera: *Don Juan*, van Mozart, gecomponeerd voor militaire muziek door den Kapelmeester F. Dunkler. Ook in deze afdeeling had de Heer Renaud een schoone zang op muziek gebragt. Bij den laatsten zang *Koning en Vaderland*, op woorden van Dr. Wap, muziek van J. J. H. Verhulst, werden de banieren voor op het tooneel gevoerd, en toen naar de loge der Koningin gewend, en vervolgens naar het publiek, dat ook nu niet achterbleef, zijne goedkeuring te schenken aan de directie van het feest, en aan de zangers, bijna 200 in getal, en die allen zoo eensgezind en zoo vol ijver hadden medegewerkt tot verwezenlijking van het menschlievende doel, dat met dit feest beoogd werd: *het heil der armen.*

— Het ontwerp van wet op het Hooger Onderwijs, door de Staats-Commissie ingediend, is in elf hoofdstukken verdeeld. Hoofdstuk I bevat de *Algemeene Bepalingen.*

Volgens hoofdstuk II zijn er drie Hoogescholen, te Leyden, te Utrecht en te Groningen verdeeld in de volgende faculteiten: de Letterkundige, omvattende de Wijsbegeerte, Geschiedenis en Letteren; die der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen; de Regtsgeleerde, omvattende de eigenlijke regtsgeleerdheid en de staatswetenschappen, en de Geneeskundige. Hierbij komt eene Godgeleerde faculteit, uitsluitend bestemd ter vorming der Godsdienstleeraars van het Hervormd Kerkgenootschap. Voor alle andere Kerkgenootschappen, die het verlangen, worden bij eene of meer der Hoogescholen, hetzij eene bijzondere faculteit, hetzij eene of meerdere leerstoelen opgerigt.

Volgens hoofdstuk III, art. 15, zullen de lessen, die alleen voor het meesterschap in de Oostersche Letterkunde voorbereiden, alleen te Leyden behoeven gehouden te worden. Van Regeringswege wordt gezorgd dat aan de onderscheidene Hoogescholen, en inzonderheid te Leyden, onderwijs gegeven worde in al die vakken tot wier afzonderlijke beoefening, in het belang der wetenschap, de gelegenheid in Nederland behoort open te staan. Elke cursus is van een halfjaar, elke les wordt minstens viermalen 's weeks gegeven. De wijze van oefening en de taal staan ter keuze van den Hoogleeraar. Het Akademiejaar vangt aan den eersten Dingsdag in September en eindigt den laatsten Junij, gesplitst in twee helften, die elk een halfjarigen cursus omvatten. De tijd tusschen deze beide helften is vacantie, terwijl er bovendien nog eene vacantie van tien dagen is, bij het Paaschfeest.

Hoofdstuk IV. Het gewone getal Hoogleeraren te Leyden wordt bepaald op 42, als: 12 in de Letterkundige faculteit, waarvan 5 voor de Oostersche letteren; 9 voor de Wis- en Natuurkundige wetenschappen; 7 in de Regtsgeleerde, 9 in de Geneeskundige faculteit, en 5 in die der Godgeleerdheid voor het Hervormd Kerkgenootschap. En aan die te Utrecht en Groningen, minstens 26 Hoogleeraren, als: 5 in de Letterkundige faculteit, 6 in die der Wis- en Natuurkundige wetenschappen, 5 in de Regtsgeleerde, 6 in de Geneeskundige, en 4 in die der Godgeleerdheid voor het Hervormd Kerkgenootschap. Van de Hoogleeraren te Leyden genieten 30 eene jaarwedde van *f* 2800; 6 eene van *f* 2000, en 6 eene van *f* 1600. Van die te Utrecht en Groningen 21 eene jaarwedde van *f* 2200, en 5 eene van *f* 1600. In buitengewone gevallen kan de Regering echter een Hoogleeraar op hoogere bezoldiging beroepen. De benoeming der Hoogleeraren geschiedt door den Koning, uit eene gemotiveerde voordragt van Curatoren, die daartoe het advies vragen der faculteit. Een Hoogleeraar kan geene andere openbare betrekking bekleeden, noch andere dan consultative practijk uitoefenen, ten zij met toestemming des Konings. Ieder Hoogleeraar is emeritus, zoodra hij 65 jaren heeft bereikt, met aanspraak op zijne volle jaarwedde, ten ware de bepalingen der pensioenwet hem aanspraak op een hooger pensioen mogten geven. Wanneer een Hoogleeraar vroeger emeritus wordt, dan wordt zijn pensioen geregeld voor iedere jaar-dienst op 1/35 deel der laatst genoten wedde. Buiten de Hoogleeraren kunnen ook privaat-docenten optreden; ieder Doctor kan van Curatoren, op advies der faculteit, tijdelijke vergunning bekomen om zich als zoodanig te vestigen. Zij ontvangen geene aanstelling van Staats wege, doch kunnen van jaar tot jaar, op voordragt van Curatoren, door eene geldelijke toelage ondersteund worden, de som van *f* 800 niet te boven gaande. Zij kondigen hunne optreding door de uitgave van een wetenschappelijk geschrift aan.

Hoofdstuk V handelt *van de Studerenden.* Ieder Student moet zich jaarlijks doen inschrijven, en betaalt dan *f* 60; die 5 jaren betaald heeft, is voor het vervolg vrij. 5/6 gedeelten worden onder Hoogleeraren verdeeld, en het overige ten behoeve der Hoogeschool besteed. Voor elken halfjarigen cursus wordt aan den Hoogleeraar of privaat docent een honorarium van *f* 10 betaald, en bij voortzetting *f* 5.

Hoofdstuk VI handelt *van het Bestuur en het Toezigt.* Aan iedere Hoogeschool is een Collegie van 5 Curatoren. De Burgemeester der stad is van regtswege lid van dit Collegie, de overige worden door den Koning benoemd, gelijk ook de Secretaris, wiens bezoldiging door den Koning geregeld wordt. De Curatoren genieten geene jaarwedde, maar reis- en verblijfkosten, volgens tarief. — Den tweeden Dingsdag van Augustus komt eene Commissie, uit leden der Collegiën van Curatoren en Akademische Senaten zamengesteld, te 's Gravenhage bijeen, en licht de Regering voor omtrent de verbeteringen, die in het Akademisch onderwijs te maken zijn.

Hoofdstuk VII handelt *van de hulpmiddelen van het Onderwijs.* Deze worden gevonden uit het beschikbaar gedeelte der inschrijvingsgelden, en uit de opbrengst der diplomata, na voldoend afgelegde examina. Daarenboven geniet de Hoogeschool te Leyden uit 's Rijks kas een jaarlijksch subsidie van *f* 20,000.

Hoofdstuk VIII spreekt *van de buitengewone aanmoedigingen.* Iedere Hoogeschool schrijft om de drie jaren 10 prijsvragen uit, 2 in elke faculteit, en beloont het beste antwoord met eene gouden medaille, ter waarde van *f* 50. Aan elke Hoogeschool worden 10 beurzen van *f* 400, ter ondersteuning van onvermogende Studenten, verleend. Telken jare wordt eene som van *f* 3000 op 's Rijks begrooting gebragt, om uitstekende jonge geleerden, die den graad van Doctor verkregen hebben, tot het doen eener buitenlandsche reis, ter vermeerdering hunner kennis in een bepaald vak van wetenschap, in staat te stellen.

Hoofdstuk IX handelt *van de Akademische tucht.* Hare handhaving berust bij Rector en Assessoren. In sommige gevallen kan den schuldige de bijwoning der Akademische lessen enz. voor één jaar, voor altijd, en van die aan eenige Nederlandsche Hoogeschool voor 3 jaren, ontzegd worden.

In Hoofdstuk X wordt hetgene op de *examina* betrekking heeft, breedvoerig behandeld.

Hoofdstuk XI behelst *de additionele en transitoire bepalingen.* De tegenwoordige Curatoren blijven in functie. De tegenwoordige Hoogleeraren die, bij het in werking komen dezer wet, de volle 65 jaren bereikt hebben, erlangen het emeritaat, met aanspraak op pensioen. De overige worden, bij vernieuwing benoemd, op geen lager jaarwedde dan zij dus ver genieten. Aan de Regering blijft eene tijd van 5 jaren na de invoering dezer wet, om het personeel der Hoogleeraren voltallig te maken. De tegenwoordige wet komt in werking 1 September 1850.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Donderdag 29 November.

In deze Zitting is ingekomen een wetsontwerp tot verhooging der begrooting over 1849, van Marine en Oorlog, voor den aankoop van nieuwe oorlogsmiddelen; met memorie van toelichting, zijnde, *f* 27,750 voor de Marine, en *f* 78,950 voor Oorlog, om zoo doende de betaling te vinden van de sommen, waartoe de Hoogen Raad onlangs de Staat aan de Erven de Bour-

bon heeft verwezen, met de renten, en waarvoor deze bereids op gelden van den Staat beslag hebben doen leggen.

Tot rapporteurs voor verschillende wetsontwerpen zijn door de Afdeelingen benoemd: voor dat tot regeling der brievenposterij, de Heeren: Godefroi, Borret, Slicher van Domburg, Groen van Prinsterer en Meeuwsen; — voor het wetsontwerp houdende nadere bepalingen omtrent het opgeheven fonds voor de proceskosten, de Heeren: Dirks, Backer, van Voorst, van der Linden en Engelen; — en voor het wetsontwerp tot vaststelling der begrooting voor de Algemeene Lands-drukkerij voor 1850, en aanwijzing van middelen tot dekking dier uitgaven, de Heeren: van Heloma, Smit, de Moraaz, van der Linden en Engelen.

De Commissie voor het wetsontwerp omtrent den overgang in werkelijke schuld van uitgestelde schuld en kansbiljetten, heeft haar verslag uitgebragt. De beraadslagingen zijn bepaald op Maandag ten 11 ure.

Ten slotte heeft de Commissie voor de verzoekschriften eenige verslagen uitgebragt, waarmede de Vergadering zich heeft vereenigd.

— De Afdeelingen houden zich heden bezig met het onderzoek van de ontwerpen van wet nopens de bovengemelde verstrekkingen aan de Marine en Oorlog.

DORDRECHT, 28 November.

Gisteren avond heeft in de op het naburig Zwijndrecht gelegen fabriek der maatschappij ter vervaardiging van vensterglas een droevig ongeluk plaats gehad. Bij het metselen van een oven is het verwulf, toen het bijkans gereed was, ingestort, en zijn door dit ongeval zes personen in meerdere of mindere mate gekwetst. Een is naar het gasthuis alhier vervoerd.

GRONINGEN, 29 November.

Gisteren heeft de Hooggeleerde Heer M. de Vries, *Philos. Theoret. Magist. Litt. Hum. Doct.* door Z. Maj. den Koning benoemd tot Hoogleeraar in de faculteit van bespiegelende wijsbegeerte en fraaije letteren aan de alhier gevestigde Hoogeschool, in de plaats van wijlen den Hoogleeraar Mr. B. H. Lulofs, die betrekking aanvaard in het kerkgebouw der Doopsgezinde Gemeente alhier, goedgunstig tot dat einde afgestaan, met het houden eener redevoering, die tot onderwerp had: *De heerschappij over de taal, het beginsel der welsprekendheid.*

Deze plegtigheid werd opgeluisterd door eene aanzienlijke schare van toehoorders.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 November.

De Heer James Capel, President der vereeniging van houders van Spaansche fondsen, heeft van den Hertog van Valencia, Voorzitter van het Spaansche Ministerie, een brief ontvangen, inhoudende dat het de wensch en het voornemen der Spaansche Regering is, binnen kort maatregelen in het belang der schuldeischers van den Staat te nemen.

— De Heer Jenkins alhier heeft eene som van 10,000 £ nagelaten ter stichting van een ruim locaal ter vereeniging van werklieden. De Heer Hall, beroemd geoloog, heeft zijne prachtige verzameling er aan toegezegd zoodra het gebouw gereed zal zijn en een onbekend weldoener een boekerij van duizend deelen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 November.

Men spreekt veel van een nieuw ontwerp van wet op de nationale garde, hetwelk door den Staatsraad bewerkt werd, en waarbij, naar hetgeen daaromtrent uitgelekt was, die instelling eene geheele wijziging zou ondergaan. Vooral zou de sterkte der nationale garde aanzienlijk verminderd worden.

— Lamartine heeft in eenen brief in een dagblad te kennen gegeven, dat, indien binnen drie weken zijne gezondheid niet was verbeterd, hij zijne betrekking als afgevaardigde van Loiret zou nederleggen. Hij is sedert geruimen tijd door zijne wankelende gezondheid verhinderd geweest, de wetgevende Vergadering bij te wonen.

— Uit tijdingen van Rome blijkt dat de Paus niet wil terugkeeren voor dat de Fransche troepen zullen vertrokken zijn. Dat hij wel de regeringscommissie der drie Kardinalen wil veranderen, doch men houdt het er voor dat zulks niet baten zou, en tevens dat het vertrek van ons leger eene nieuwe omwenteling zou doen uitbarsten, daar er bij het volk weinig genegenheid voor eene kerkelijke regering bestaat, zoo dat de toestand al weder moeijelijker zou worden.

SPANJE.

MADRID, 20 November.

Eene hoogstbelangrijke onderneming, waarvan het ontwerp door bijzondere personen gevormd is, heeft de goedkeuring van de Koningin erlangd: de geheele kanalisatie en bevaarbaarmaking van den Ebro, van Sarragossa tot aan zee, ter lengte van 300 kilometers (Nederl. mijlen). Terwijl de Regering aan deze onderneming hare goedkeuring hecht, heeft zij aan de concessionarissen belangrijke voordeelen toegestaan. Zij zullen gedurende 100 jaren uitsluitend tot de stoomvaart op den Ebro geregtigd zijn, over het water mogen beschikken ter besproeijing van de langs de rivier gelegen landerijen, het regt van vischvangst uitoefenen, en den eigendom erlangen der gronden, welke van het rivierbed ten gevolge van de kanalisatie gewonnen worden. Daarenboven worden de renten van het tot den aanleg der werken benoodigde kapitaal gedurende 10 jaren door den Staat gewaarborgd. Al deze bepalingen zullen eerstdaags aan de wetgeving ter bekrachtiging worden voorgelegd.

De voordeelen die deze onderneming belooft, zijn onberekenbaar. Zonder te spreken van het nut dat men van het water der rivier voor kunstmatige besproeijing der landerijen zal trekken, zal de nieuwe waterweg aan landbouw en nijverheid in Katalonië, Valencië, Arragon en Castilië een nieuw leven bijzetten en eene vruchtbare bron van rijkdom openen.

— Een adres, door de grootste kapitalisten der hoofdstad geteekend, is aan de Regering gezonden, om hare aandacht te vestigen op de, sedert al te lang verwaarloosde betaling der openbare schuld.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 25 November.

Z. M. is den 14sten te Linz aangekomen en daar met luid gejuich door de talrijke menigte begroet.

— Van hier tot Salzburg (over Linz) is de electrische telegraaf sedert den 25sten in werking. Het centraal bureau te Weenen staat nu in verband met Salzburg, Praag, Grätz, Klagenfurt, Triëst, Milaan, enz., zoodat een slag in Italie geleverd, op denzelfden dag op al die plaatsen bekend kan zijn.

— De Generaal Haynau heeft een besluit uitgevaardigd, waarbij tot het vonnissen van de menigvuldige roovers en brandstichters in Hongarije een standgerigt is ingesteld. Ook in Gallicië zijn vele rooverbenden. Doch deze worden niet door armoede gedreven, maar door wraakzucht tegen den adel.

— Er zijn volgens eene officiele opgaaf thans in het district Hermannstadt ruim een millioen Kossuth-banknoten vernietigd.

TRIEST, 22 November.

Heden is de Oostenrijksche vloot, die gediend heeft om Venetië te blokkeren, door den Vice Admiraal Dahlerup ontbonden. Hij had zijne vlag op de Bellona geheschen, en vaardigde van daar een dagbevel uit, waarin hij de vlotelingen voor den aan den dag gelegden ijver en dapperheid bedankte. Hij noodigde de Officieren daarop aan tafel en vereerde hen, namens Z. M., met ridderorden.

OOST-INDIE.

Van eene geachte zijde ontvangen wij particuliere tijdingen uit Palembang van 22 Sept. 1849, meldende: »dat de expeditionnaire troepen den 24sten Aug. verder zijn op reis gegaan, en na twaalf dagen varens te Batjoe Radja Ogan zijn gearriveerd, van waar dezelve over land op den 11den de reis hebben voortgezet. Twee officieren en 27 manschappen moesten van daar ziek terugkeeren. Het punt der bestemming was Tebitingie, alles oostkust van Sumatra. Tot op 19 September was er nog geen schot gevallen en reeds had men een verlies van drie Europeanen en twee Inlanders. Toen waren de troepen te Mouradoua. — De inlanders vlugtten op derzelver nadering en verlieten hunne kampongs; zij ontweken het gevecht en zouden slechts de verwijdering van éénen ambtenaar verlangen, te vervangen door eenen anderen; zij vernielden zelven, ten bewijze van hunnen goeden wil, verscheidene door hen aangelegde bentings. Onze troepen hebben eenen afmattenden togt, die weinig roem zal opleveren; zij krijgen vele zieken. Het klimaat is daarenboven zeer ongezond en moerassig, waarbij de kwade mousson reeds zoude zijn ingegaan. Het regende alle dagen zeer hard." *(Dordr. Cour.)*

STADS BERIGT.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 29 November 1849, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *derde* week der trekking van de laatste klasse der 209de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.		*Bij Verhuring.*	
Geheele Loten	*f* 81.00.	Geheele Loten	*f* 43.00.
Halve	- 40.50.	Halve	- 21.00.
Vijfde	- 16.20.	Vijfde	- 8.60.
Tiende	- 8.10.	Tiende	- 4.30.
Twintigste	- 4.05.	Twintigste	- 2.15.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Zr. Ms. besluit van 6 Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad* no. 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

DU RIEU.

Leyden, 30 *November* 1849.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

De Kerkeraad van de Hervormde Gemeente te Meppel heeft den 27sten ll. tot Predikant uit het medegedeelde Drietal beroepen, Ds. A. W. Kamp te Zwartsluis.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, L. A. STOFFENDRAIJER, Echtgenoote van
C. VAN HOOGEVEEN.

BIJ LEYDEN, 30 November 1849.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Heden overleed tot onze innige droefheid, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster Mejufvrouw FREDERICA SOPHIA WILHELMINA VAN BUUREN, in den ouderdom van bijna 36 jaren.

	A. COUVÉE.
LEYDEN,	E. J. COUVÉE, Geb. VAN BUUREN.
25 November 1849.	P. C. FRANCHIMON.
	J. P. FRANCHIMON, Geb. VAN BUUREN.

Eenige Kennisgeving.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij het overlijden van mijnen geliefden echtgenoot ontvangen, betuig ik, ook namens mijne Kinderen den opregtsten dank.

LEYDEN, 1 December 1849.

Wed. J. C. FRANCKEN, Geb. GROBTHOLS.

De Ondergeteekende betuigt bij deze zijnen hartelijken dank, voor de menigvuldige blijken van deelneming bij het droevig afsterven van zijne Echtgenoot.

OEGSTGEEST, 1 December 1849. N. J. WETRENS.

In eene Vergadering van Kiezersgeregtigden tot de aanstaande benoeming van een Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gehouden in het Kiesdistrict *Leyden*, op den 1[sten] December, is bij eene proefstemming gebleken, dat van de 80 aanwezige bevoegden, zich 60 stemmen hebben vereenigd op den Heer J. A. DE FREMERY, 10 op Mr. J. M. DE KEMPENAER, 2 op den Heer C. LEEMBRUGGEN, 2 op den Heer VAN DAM VAN ISSELT, 1 op den Heer G. H. IJSSELSTEIN, 1 op den Heer HARTEVELT, 1 op den Heer OLIVIER, en 1 op den Heer L. VAN VLIET, terwijl 2 blanco briefjes in de stembus gevonden werden. — 4 personen hadden de Vergadering voor de stemming verlaten.

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank Zitting houdende te *Leyden*, in dato 27 November 1849, is verklaard in staat van Faillissement te zijn: CORNELIS CLEMENS BROUWER, *Kuiper* en *Koopman* onder *Woubrugge*, ingegaan den 24[sten] bevorens, zijnde tot Commissaris in gezegd Faillissement benoemd de Edel Achtb. Heer Regter VAN OUTEREN, en tot Curator A. VAN DER VLIET Pz., Griffier bij het Kantongeregt van *Woubrugge*.

PUIKE S[T.] NICOLAAS.

De Ondergeteekende, *Koek- en Banketbakker* op de Langebrug bij de Cboorsteeg, berigt het geëerde Publiek dat hij dit maal zijne prijzen, *van dezelfde qualiteiten als vorige jaren*, heeft gesteld, als: **Boter-Letters, 60 Cents per 5 Ons,** welke van stonde aan *ieder uur warm en versch* verkrijgbaar zijn. **Amsterdamsche St. Nicolaas,** 1ste qualiteit **40 Cents,** 2de **35 Cents,** en verder alles zeer *delicaat* en *civiel*. Verzoekende beleefdelijk een ieders gunst.

FREERS.

De Ondergeteekende het vorige jaar het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers zoo ruimschoots ondervonden hebbende, beveelt zich weder in de gunst, en geeft kennis, dat van **heden** af en gedurende het Feest van **St. NICOLAAS,** wederom bij hem verkrijgbaar zijn: **welgevulde warme BOTERLETTERS,** en verder al wat tot het vak behoort, tot civile prijzen.

F. STAPPERS,
Hoek van de Hartesteeg en Nieuwstraat.
(*de Zoete Inval.*)

Ten Kantore van **N. NATHANS** is heden getrokken de prijs van

***f* 10,000** op N°. 11364,
***f* 1,500** » » 9458,
- 1,500 » » 11744,
- 1,000 » » 14057, en
- 5,000 4[de] Klasse op N°. 6153.

Leyden, 29 *November* 1849.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, ingevolge bekomen Regterlijke Autorisatie, op Zaturdag den 8[sten] December 1849, *bij Opbod*, en op Zaturdag den 15[den] December 1849, *bij Afslag*, beide des Avonds ten *Zes* ure, van:

N°. 1. Eene partij WARMOEZIERS-LAND, gelegen aan den Straatweg van *Leyden* op *'s Gravenhage*, omtrent de Vink, onder de Gemeente *Soeterwoude*, groot 1 Bunder, 27 Roeden en 40 Ellen; — Verhuurd aan *Jan Juffermans*, onder *Oegstgeest*, tot Kersmisdage 1851, voor *f* 110 's jaars.

N°. 2. Eene partij Dito LAND, gelegen in twee Stukken naast de vorige partij, groot 1 Bunder, 14 Roeden en 10 Ellen; zijnde in eigen gebruik en te aanvaarden Kersmisdage aanstaande.

En N°. 3. De helft in Drie partijen TEELLAND, gelegen onder *Valkenburg*, voor het geheel groot 2 Bunders, 51 Roeden en 80 Ellen; welke helft is verhuurd aan *E. van der Valk* te *Leyden*, tot Kersmisdage 1851, voor *f* 75 in het jaar.

Alles breeder bij biljetten omschreven en waaromtrent informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM te *Leyden*.

Op Dingsdag den 11[den] December 1849 en volgende dagen, zal de Boekverkooper J. W. VAN LEEUWEN op de Breedestraat te *Leyden* Verkoopen:

Eene belangrijke verzameling van **BOEKEN,** in onderscheidene talen en wetenschappen, waaronder vele voorname Werken over GODGELEERDHEID, GENEESKUNDE, REGTSGELEERDHEID en TAALKUNDE; voorts een **KERK-ORGEL,** 8 voets werks, met 8 Registers; benevens eene fraaije geboende Eikenhouten **BOEKENKAST.**

Eene bewonderenswaardige genezing van uitslag in het aangezigt door de Zalf van Holloway.

De uitgever van het dagblad *de Guernsey Sun*, maakte onder dagteekening van den 20[sten] Februarij eene buitengewone genezing bekend, door de *Zalf* van HOLLOWAY voortgebragt, en waarvan hij zelf getuige was geweest; dit had plaats gehad bij een kind, wien aangezigt geheel met puisten bedekt was. De ouders hadden op zijne aanbeveling het onderhavige geneesmiddel gebruikt, hetwelk ten gevolge had dat binnen den tijd van eene week, de genoemde uitslag geheel was geweken. Deze *Zalf* is in het bijzondere aanbevelenswaardig in gevallen van brand, schurft, scheurbuik en alle andere soorten van huidziekten, alsmede voor oude wonden, klierziekten, kanker, kwade borsten en open beenen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.
Zaturdag 1 *December.*

1ste Qualiteit van *f* 32 tot *f* 35. — 2de Qualiteit van *f* 27 tot *f* 30.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.
Zaturdag 1 *December.*

Oude Witte Tarwe *f* 8.50 tot *f* 8.20. Nieuwe Tarwe *f* 7.80 tot *f* 7.50. Oude Rogge *f* 5.00 tot *f* 4.80. Nieuwe Rogge *f* 4.80 tot *f* 4.50. Gerst *f* 3.80 tot *f* 3.40. Haver *f* 2.90 tot *f* 2.40. Paardeboonen *f* 4.30 tot *f* 4.10. Duiveboonen *f* 5.00 tot *f* 4.80.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 30 NOVEMBER.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$53\frac{15}{16}$	$54\frac{1}{4}$	$53\frac{15}{16}$
Dito Certificaten . . .	″ 3	″	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{4}$	$63\frac{1}{2}$
Dito dito	″ 4	″	83	$83\frac{1}{16}$	83
O. I. Leening	″ 4	″	$82\frac{1}{4}$	$82\frac{1}{2}$	
Amortisatie Syndicaat	″ $3\frac{1}{2}$	″	$83\frac{3}{4}$		
Handelmaatschappij	″ $4\frac{1}{2}$	″	168		
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	″ $4\frac{1}{2}$	″	$83\frac{3}{4}$		
BELGIE, ...	″ $2\frac{1}{2}$	″	$45\frac{5}{8}$		
Dito bij ROTHSCHILD	″ $2\frac{1}{2}$	″	$45\frac{11}{16}$		
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	″ 5	″	$13\frac{1}{8}$	$13\frac{3}{16}$	
Dito dito Onbep. Stukken .	″ 5	″	12	$12\frac{3}{4}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	″ 3	″	$27\frac{3}{4}$	$28\frac{1}{16}$	$27\frac{3}{4}$
Coupons Ardoins			$8\frac{5}{16}$	$9\frac{1}{4}$	
PORTUGAL, te Londen	″ 5	″	$35\frac{1}{8}$	$35\frac{3}{4}$	$35\frac{1}{8}$
Dito dito	″ 4	″	$36\frac{1}{2}$	[illegible]$\frac{1}{8}$	$36\frac{9}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	″ 4	″	$104\frac{3}{4}$		
Dito bij HOPE	″ 4	″	$84\frac{7}{8}$		
Dito bij STIEGLITZ & C°. . .	″ 4	″	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{9}{16}$	
POLEN, Aandeelen met Loten. fl. 500		*f*	$142\frac{3}{4}$		
OOSTENRIJK, Nieuwe Metall. .	à 5	″	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{4}$	
Oblig. Ween. Bank.	″ 5	″	$87\frac{1}{4}$		
Dito Metalliek	″ 5	″	82	$82\frac{1}{4}$	
Idem	″ $2\frac{1}{2}$	″	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{13}{16}$	
BRAZILIE, ...	″ 5	″	$88\frac{7}{8}$	$89\frac{1}{8}$	$89\frac{1}{8}$
MEXICO, ...	″ 5	″	$25\frac{1}{8}$	$25\frac{1}{4}$	$25\frac{3}{16}$

Koers van het Geld: Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt. Beleening 3 pCt. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Prijzen van Coupons: Metalliek *f* 27.25; Napelsche *f* 24.75; Div. in £ *f* 12; Eng. Russen *f* 12; Fransche *f* $56\frac{3}{8}$; Belgische *f* $56\frac{3}{8}$; Pruissische st. $34\frac{1}{2}$; Hamb. Russen st. $36\frac{5}{8}$; Russen in Zilv. Roeb. st. $36\frac{3}{8}$; Poolsche in fl. st. $27\frac{1}{8}$.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

ALPHABETISCHE NAAMLIJST van de Ingezetenen der Stad *Leyden*, de vereischten bezittende, om tot Kiezers te kunnen benoemd worden en alzoo, in gevolge art. 2 van het *Voorloopig Kiesreglement* bevoegd tot het kiezen van een Lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Aardwegh. (J. W. van den)
Aardwegh. (T. W. J. van den)
Adriaans. (Dr. J.)
Arbouw. (W. F.)
Assen. (Prof. C. J. van)
Baert. (Dr. J.)
Baert. (W. C.)
Bake. (Prof. J.)
Barkey. (A. B.)
Beek. (P. van)
Beenakker. (P.)
Berch v. Heemstede. (Mr. I. L. Cremer van den)
Berg. (J. J. van den)
Bergh. (C. H. van den)
Bergman. (J. T.)
Berkhout. (Ds. N.)
Bertrand. (G. H.)
Beuzemaker. (N. W.)
Beijerinck. (J. A.)
Beijeveld. (P.)
Biben. (J. H.)
Blaauw. (P.)
Blanken. (G. H.)
Blussé de Jonge. (A.)
Blij. (J. T. van der)
Bodel Nijenhuis. (Mr. J. T.)
Bommel. (P. E. M. van)
Boon Mesch (Prof. A. H. v. d.)
Boon Mesch (Ds. A. L. van der)
Bos. (J. A.)
Bosch. (J. H.)
Bosman. (H. N.)
Brandhoff Isselman. (J.)
Brederode. (C. van)
Bree. (Dr. W. H. van)
Bresser. (J. A.)
Breuk (Dr. H. R. de)
Broekhoff. (P. J.)
Bronkhuijze. (C. M.)
Brouwer. (J. W.)
Brown. (Ds. A.)
Bucaille. (Mr. J. C.)
Burgersdijk. (P. J.)
Busé. (J.)
Bijleveld. (J.)
Campen. (Ds. J. E. Voet van)
Cau. (Mr. I. B. C. P.)
Chijs. (Prof. P. O. van der)
Cock. (Prof. H.)
Collet. (D.)
Couvée. (A.)
Couvée, Senior. (J.)
Couvée. (M.)
Croix. (S. du)
Deeleman. (C.)
Dillié (Mr. A. A.)
Dingjan. (P.)
Dishoeck. (A. P. van)
Doeff. (P. K.)
Doeveren. (Dr. H. F. van)
Dooremalen. (J. J. van).
Dorrepaal Ledeboer. (A.)
Dorsten. (B. van)
Doijer. (Ds. A.)
Dozij. (Dr. F.)
Dozij. (J. P. van Klinkenberg)
Dozij. (Dr. R. P. A.)
Dozij. (Mr. W. H.)
Drabbe. (Mr. W. J.)
Dros. (C.)
Duuren. (P. van)
Dijk. (G. van)
Dijk. (J. C. van)
Dijkers. (B).
Eichman. (J. H.)
Eigeman. (B.)

Ende. (C. van den)
Engels. (P.)
Fangman. (Ds. H.)
Fischer (J. A.)
Flippo. (W.)
Fornara. (B. J.)
Franchimon. (M.)
Fremerij. (C. de)
Fremerij. (J. A. de)
Fremerij. (Mr. P. I. de)
Garrer. (J.)
Geel. (Prof. J.)
Geer. (R. van)
Gelder. (Dr. J. J. de)
Gerike. (C. F.)
Gevers. (Mr. H.)
Geijers. (B.)
Giezen. (J.)
Gonzaal. (W.)
Goudsmit. (Mr. J. E.)
Graaf. (H. J. de)
Graaf. (N. H. de)
Greeve. (P. J.)
Groothols (J. H. J.)
Gijsberti Hodenpijl. (A.)
Gijselaar. (N. C. de)
Haan. (P. de)
Halderiet. (F.)
Hanegraaf (A.)
Hartevelt, Jz. (A.)
Hartevelt Az. (J.)
Hartrop. (P. van)
Hasebroek. (Dr. A.)
Hazenberg. (H. W.)
Hazenberg, Junior (H. W.)
Hees. (B. P. van)
Hees van Berkel. (Mr. J. I. van)
Hefftrich. (J.)
Hemeren. (P. van)
Hengel. (Prof. W. A. van)
Henst. (C. D. van der)
Hertog. (H. J.)
Heuvell. (P. H. van den)
Hoek. (C. C. van den)
Hoeken. (A. J. van)
Hoelen. (M. J.)
Hoeven. (Prof. C. Pruijs van der)
Hoeven. (Prof. J. van der)
Hofstede. (H. J.)
Hoogeboom. (J. J.)
Hoogenstraaten. (H.)
Hoogenstraaten. (J.)
Hoogenstraaten (W.)
Hoorn. (Dr. P. G. van)
Hooyberg. (T.)
Hopman. (J.)
Horn, Junior. (B. van der)
Houten. (C. J. van)
Houthuysen. (P. G.)
Hubrecht. (Mr. C. W.)
Hubrecht. (Mr. P. G.)
Huyser. (Mr. H. C.)
Jacot. (H.)
Jesse. (R.)
Jongeneel. (J.)
Kaathoven. (Dr. C. W. H. van)
Kaaij. (J. van der)
Kaiser. (Prof. F.)
Karpesteyn. (J. H.)
Keereweer, Pz. (C.)
Kelder. (D. A.)
Kerkvliet. (K.)
Keijzer. (C. de)
Kist. (A.)
Kist. (Prof. N. C.)
Kluit. (W. P.)
Kneppelhout. (J.)

Kneppelhout. (Mr. K. J. F. C.)
Koetser. (D. M.)
Koppeschaar. (W. F.)
Koremans. (J.)
Korsse. (J.)
Kottner. (J.)
Kroon. (C. H.)
Kropff. (M. J.)
Kros. (J.)
Kruseman. (C. A.)
Laar. (G. J. van de)
Lau. (Mr. J. G. la)
Leemans. (Dr. C.)
Leembruggen. (C.)
Leembruggen. (A. C.)
Leeuwen. (A. van)
Leeuwen. (J. W. van)
Leeuwen. (L. van)
Leu. (H. J. de)
Levoir. (C. L.)
Lezwijn. (A. Librecht)
Linckers. (D. C. F.)
Lisman. (Mr. M H. A.)
Loo. (R. van)
Loon. (D. van)
Lührmann. (Dr. H.)
Luzac. (Mr. C. J.)
Luzac. (Mr. L. C.)
Machielse. (A.)
Machielse. (S.)
Macquelyn. (Prof. M. J.)
Mark. (J. van der)
Marle. (D. L. van)
Marle. (P. C. van)
Mastenbroek. (F. G.)
Meer. (P. van der)
Meerburg. (H.)
Meerburg Jz. (S.)
Meerburg, Jr. (S. A.)
Menzel. (C.)
Merlyn. (P.)
Mess. (Dr. P. M.)
Moen. (J. B. de)
Mol. (W. C. de)
Molenaar. (D. C.)
Montagne, Jz. (A.)
Montagne, Jz. (J.)
Moquette. (Ds. J. B.)
Moulin. (E. du)
Mulder. (A. T. L. Rouwenhorst)
Muller. (P.)
Munnik. (W. de)
Nathans. (N.)
Neeb. (J. F.)
Nederburgh. (Mr. C. B.)
Nouhuijs. (D. P. van)
Oberthur. (G. J.)
Obreen. (Mr. H.)
Olivier. (Mr. N.)
Onnekink. (F. C.)
Oordt. (Prof. J. E. van)
Oostveen. (W.)
Ouderdorp. (J. C. C. van)
Oudshoorn. (M. P.)
Outeren. (Mr. G. P. van)
Outeren. (J. van)
Ouwerkerk. (W. J.)
Paauw. (S. van der)
Paternotte. (J. P. J.)
Pellecom. (J. P. E. van)
Peskens. (W. A.)
Planque. (P. H. A. de)
Poole. (S. J. le)
Post. (C. van der)
Pot. (Ds. C. W. van der)
Pottum. (H.)
Praag. (Dr. L. S. van)

Prins. (Mr. J. B.)
Proot.
Prijn. (A. T.)
Putkammer (Jhr. Mr. J. N. van)
Pijpen. (A. van)
Quant. (A. C.)
Quant. (J. J.)
Ramakers. (P.)
Reede van Oudshoorn. (P. A. Baron van)
Reidinger. (J.)
Reynvaan. (L. J.)
Reyst. (M. S.)
Rieu. (P. du)
Rivière. (H. la)
Rodbard. (A.)
Rolsma. (D.)
Rood. (H.)
Roskes. (C. W. M.)
Roskes. (D. N.)
Rosse. (J. C. van)
Rozier. (J.)
Rutgers. (Prof. A.)
Ruyter. (H. de)
Sayn. (W. C. de)
Sala. (C. F.)
Salomon. (Dr. G.)
Sanders. (N. J.)
Sasse. (J. G.)
Sasse. (P. J.)
Sauvage. (J. de)
Schmier. (J. G. C.)
Schmier. (J. H. H.)
Schmier. (J. B. H.)
Scholten. (Prof. J. H.)
Schretlen. (D. A.)
Schretlen. (M. J.)
Schreuder, Jr. (J.)
Seljeé. (A. H.)
Seljeé. (N.)
Siegenbeek. (Mr. D. Tieboel)
Siegenbeek. (Mr. M.)
Sleurs. (Dr. C. A.)
Smits. (L. C.)
Smulders. (L. A.)
Snijers. (A. P.)
Sparenberg. (D.)
Speck. (J. van der)
Speel. (H.)
Stapelé. (J. J. van)
Starrenburg. (C.)
Stayeren. (H. J. van)
Stegerhoek. (C.)
Steeds. (N. J.)
Stirum. (Mr. A. O. E. Grave van Limburg)
Stoffels. (H. P.)
Stokhuizen. (A.)
Stokhuizen. (J.)
Suringar. (Prof. G. C. B.)
Suringar. (W. H. D.)
Susanna. (A. J.)
Susanna. (J. A.)
Taets van Amerongen tot Natewisch. (P. H. Baron)
Tak. (Mr. S.)
Tas. (J. van der)
Taverne. (M. F.)
Teerlinck. (N. J.)
Temminck. (Dr. C. J.)
Thomas. (A. J.)
Thorbecke. (Mr. J. R.)
Tieboel. (G.)
Tichler. (Ds. J.)
Tieleman. (A.)
Timmerman. (P. F. W. de)
Timmermans. (J.)

Tomas. (Past. H.)
Trotsenburg. (B. J. v.)
Turion, Senior. (A.)
Tydeman. (Mr. H. W.)
Vels Heyn. (D.)
Verdam. (Prof. G. J.)
Verhaaff. (L.)
Vermey. (A. I.)
Verwey, Bz. (Ds. A.)
Vis. (P.)
Visser. (J. W.)
Vlek. (N. H.)
Vlieland. (C.)
Vollebregt. (C.)
Vossen. (P.)
Vriese. (Prof. W. H. de)
Wassem. (J. F.)
Wensen. (H. J. H. van)
Wensen. (H. J. van)
Wensen. (J. G. van)
Wensen. (J. I. van)
Wernink. (L. W.)
Weijers. (D.)
Willebrands. (G. D.)
Wils. (Dr. H. Boursse)
Wolvekamp. (S. W.)
Wttewaall. (B. W.)
Wijnstroom. (A.)
Wijnstroom. (A.)
Wijnstroom. (F.)
Wijnstroom. (J. H.)
Wijsman. (C. W.)
Wijsman. (D.)
Ysselsteyn. (G. H.)
Zaalberg, Junior (J. C.)
Zitman. (J.)
Zuur. (A. J.)
Zuur. (J. J.)
Zuur. (J. A.)
Zuur. (J. F.)
Zuurdeeg. (J.)

Leyden den 29 November 1849.

Burgemeesters en Wethouders der Stad Leyden,
DU RIEU,
Ter Ordonnantie van dezelve,
VAN PUTTKAMMER.

LIJST der Stemgeregtigden van de in- en opgezetenen in de Gemeente *Soeterwoude*, welke *f* 40 en daarboven in de belasting betalen, volgens het Provinciaal blad van 1848, N°. 66.

Ammerlaan. (J.)
Benten. (C. van)
Bentfort van Valkenburg. (C. R.)
Berg. (A.)
Bergen Henegouwen. (A.)
Bontje. (J.)
Bornwater. (J. T.)
Burg. (J. van der)
Cockuyt. (D.)
Coninck. (G.)
Crommelin. (P. S.)
Dieben. (W.)
Dingjan. (J.)
Egberts. (P.)
Engelberts. (R.)
Francken. (N.)
Goes. (A. van der)
Graaff. (J. de)
Groenendijk. (C.)
Haasteren. (P. van)
Hagen. (E. S. van der)
Harthals. (N. van)
Hoogeveen. (C. van)
Houten. (J. van)
Immerzeel. (J.)
Jansen. (C. G.)
Kempen. (J. van)
Klaverwijden. (C.)
Kleyweg. (A.)
Kokshoorn. (P.)
Kooloos. (P.)
Kortman. (J B. J.)
Krogt. (H. van der)
Krogt. (D. van der)
Langelaan. (J. J.)
Leeuwen. (J. van)
Mannekus. (J. van)
Massow. (F. van)
Mathis. (J.)
Meerburg. (J. H.)
Meerveld. (H. L. van)
Meurs. (C. van)
Mooyman. (C.)
Noordman. (D. D.)
Noort. (A. van) voor zijne Kinderen.
Onderwater. (L.)
Onderwater. (C.) voor zijne Moeder de Wed. G. Onderwater.
Oudshoorn. (D.)
Poel. (Jz. G. van der)
Poel. (J. van der)
Poel. (C. van der)
Poel. (H. van der)
Poel. (N. van der)
Prins. (J.)
Pinacker. (J. J.)
Remmer. (E. van)
Riemsdijk. (A. van)
Rodenburg. (J.)
Salm. (J. van der)
Salm. (A. van der)
Schilfgaarde. (J. van) voor zijne Moeder de Wed. A. A. van Schilfgaarde.
Schrant. (J. M.)
Speet. (J. H.)
Sterre. (W. S. van der)
Straathof. (T.)
Strijk. (N.)
Telders. (H.)
Teylingen. (C. van)
Teylingen. (Q. van)
Velden. (J. van der)
Velzen. (C. van) voor zijne Moeder de Wed. L. van Velzen.
Versteegen. (H.)
Vertegaal. (C.) voor hem en zijne Kinderen.
Vink. (C.) voor hem en zijne Kinderen.
Voort. (J. van der)
Voorwinden. (J.)
Westhof. (J.)
Zandwijk. (L.)
Zeeman. (P.)

Aldus gesloten bij het Gemeentebestuur van *Soeterwoude*, ten getalle van **negen en zeventig** en zulks naar aanleiding van § 3 der Resolutie van de Edel Groot Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Zuid-Holland van dato den 16 October 1848 N°. 1 (Provinciaalblad N°. 75). Heden den 27 November 1849.

De Burgemeester van *Soeterwoude*), (get.) H. C. HUYSER,
Ter Ordonnantie van dezelve, (get.) C. KLAVERWYDEN, *Secretaris*.

LIJST der Ingezetenen van de Gemeente *Voorschoten* die volgens de bestaande bepalingen de vereischten bezitten om voor Kiesgeregtigden te worden gehouden.

Banzer. (C. J.)
Beijersbergen. (C.)
Biben. (W. C.)
Christ. (W. F.)
Dorp. (B. van)
Duindam (W.)
Duykeren. (C. van)
Dijkman. (J. J.)
Dijkman. (P.)
Goemans. (D.)
Hillenaar. (W.)
Hooymans. (J.)
Horn van den Bos. (H. van der)
Kranenburg. (P.)
Kranenburg. (A.)
Kervel. (A. S. van)
Leeuwen. (D. van)
Leeuwen. (H. van)
Musschenbroek. (Mr. J. W. van)
Pauw. (J. W.)
Pompe van Meerdervoort. (Jh. J. A.)
Randt. (P. de)
Reijers. (H. J.)
Roon. (W. H. van)
Schermer. (C. E.)
Sluiter. (J. J.)
Steengracht van Duivenvoirde. (Jhr. N. J.)
Stelt. (W.)
Tol. (J. van)
Treub. (J. P.)
Tromer. (J.)
Verwey. B. W.)
Wolff. (C.)
Zonneveld. (J.)

De Lijst der Kiesgeregtigden te *Voorschoten* zoo als die was vastgesteld den 27 October 1848 heeft gedurende acht dagen ter visie gelegen ter Secretarie dezer Gemeente, ten gevolge van de tegen die Lijst ingebragte bezwaren is zij gewijzigd in de Vergadering van den Gemeenteraad van *Voorschoten* gehouden den 28 November 1849 en aldus gewijzigd vastgesteld en daarbij het getal Kiesgeregtigden dezer Gemeente bepaald op **vier en dertig**.

Burgemeester en Assessoren van *Voorschoten*, (get.) J. P. TREUB,
Ter Ordonnantie van dezelve, (get.) B. VAN DORP,
Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris van Voorschoten,
(get.) J. P. TREUB.